

TIJDREIS

Tijdreis neemt u mee terug in de tijd. Deze keer door middel van een oude foto van de Nijverheidsstraat in Gorssel. Hier ziet u het pand van de ABC, deze stond op de locatie van het huidige Trefpunt aan de Molenweg.

Erfgoedprijs 2018

Op de vooravond van de Open Monumentendag reikte Jan Giesen, voorzitter van de Erfgoedcommissie van de gemeente Lochem, de erfgoedprijs 2018 uit aan Museum STAAL in Almen. De prijs is een blijk van waardering voor een voorbeeldige restauratie van een rijks- of gemeentelijk monument of voor het op een bijzondere manier gestalte geven aan erfgoed in de Gemeente Lochem. Maar het is ook een inspiratie en stimulans voor monumenteneigenaren. Tot haar grote verrassing en blijdschap ontving Pien Pon een grote blauwe schaal, gemaakt door glaskunstenaar Hermine van der Does. Volgens de Erfgoedcommissie geeft Museum STAAL als gebouw en als instituut op een nieuwe wijze gestalte aan ons erfgoed. Daarmee zijn Almen en de gemeente Lochem een icoon rijker. Pien Pon werd als grondlegster van Museum STAAL omschreven als "initiatiefrijke inwoner van Almen en doorzettende, bijna 'hoofdige' vrouw".

Monumentenclinics Lochem

Monumentenwacht Gelderland en de gemeenten Lochem bieden eigenaren van potentiële monumenten deze winter een serie praktische clinics aan.

Hieronder vindt u de data:

- Clinic 1: metsel- en voegwerk, 10 januari
- Clinic 2: schilderwerk en glas, 24 januari
- Clinic 3: dak- en gootwerk, 7 februari
- Clinic 4: vochtproblemen in monumenten, 21 februari
- Clinic 5: duurzaamheid en monumenten, 28 februari

Elke sessie duurt ongeveer 2,5 uur. De sessies beginnen om 19.30 uur in Hotel Landgoed Ehzerwold, Ehzerallee 14 in Almen. Per clinic kunnen maximaal 25 mensen meedoen. Deelname is gratis. Kijk voor meer informatie en aanmelding op de site www.monumentenwacht-gld.nl/kwaliteit/cursussen-voor-eigenaren/monumentenclinics.

De monumentencoach

Mijn naam is Martijn Haitink en vanaf 1 september 2017 ben ik de monumentencoach voor de gemeente Lochem. U kunt bij mij terecht

met alle vragen over uw monument. Of het nu gaat om onderhoud, vergunningen of duurzaamheid. Deze service wordt u aangeboden door de gemeente Lochem.

Ik ben te bereiken via (0573) 28 92 62 of monumentencoach@lochem.nl

Contact

Gemeente Lochem

(0573) 28 92 22 of whatsapp (06) 10 27 01 39

Monumentencoach

(0573) 28 92 62 of monumentencoach@lochem.nl

Comité Open Monumentendag

Mr. C.H.P. (Kees) de Boer, (0573) 78 91 76 of knkboer@gmail.com

Archeologie

n.vossen@apeldoorn.nl

Tips voor energiebesparig zonder veel ingrepen

Na een droge en warme zomer zijn de dagen weer koud en guur geworden. Met de volgende simpele maatregelen verhoogt u het comfort én bespaart u energie.

Kieren dichten

Daarmee haalt u met een kleine investering een grote besparing. Er zijn in de bouwmarkt siliconen plakstrips te koop voor de sponning. Het aanbrengen is heel eenvoudig.

Gordijnen en luiken

Luiken en gordijnen isoleren goed. Er zijn ook energiebesparende plissé-gordijnen op de markt. Ze houden niet alleen kou buiten maar in de zomer ook de warmte. Er zijn ook lichtdoorlatende plisségordijnen.

Radiatorfolie

Reflecterende folie achter de verwarming weerkaatst de uitgestraalde warmte in de ruimte. De buitenmuur neemt minder warmte op. De folie werkt vooral goed bij slecht geïsoleerde muren.

Energiebesparende muurverf

Bent u toe aan een nieuw kleurtje in het interieur? Overweeg eens een energiebesparende muurverf. Door de samenstelling reflecteert de verf warmtestraling. Daarmee verhoogt u het comfort, bespaart u energie en verbetert u de vochtthuishouding in huis.

Wilt u uw monument gaan verduurzamen en weet u niet wat mag of waar u moet beginnen? Neem dan contact op met de monumentencoach. Hij kan u bijvoorbeeld met infraroodfotografie laten zien waar uw gebouw warmte lekt.

Geïnteresseerd in de nieuwsbrief?

Wilt u de nieuwsbrief digitaal ontvangen? Schrijf u dan direct in door een mail te sturen naar: monumentencoach@lochem.nl.

U ontvangt dan automatisch de volgende nieuwsbrief.

Open Monumentendag 2019 vindt plaats op zaterdag 14 en zondag 15 september. Het landelijke thema voor 2019 is 'Plekken van plezier'.

Daarnaast worden door het jaar heen Open Monumentendag Specials georganiseerd. Dit zijn regionale monumentendagen met een eigen thema. De eerstvolgende Special vindt plaats in het Waterloopbos in de Noordoostpolder.

Nieuwsbrief nr. 4 - december 2018

Vierde nieuwsbrief Erfgoednieuws

Voor u ligt de vierde editie van Erfgoednieuws. Met veel vrijwilligers en professionals proberen wij er elke keer weer een interessante editie van te maken. In deze editie kijken wij onder andere terug op de Open Monumentendag, wijzen wij u op nieuwe boeken over onze geschiedenis en vindt u onze vaste onderwerpen van de Regio-archeoloog en van de Erfgoedcommissie. Als monumentencoach mag ik u nu ruim een jaar adviseren over het in stand houden en verantwoord verbeteren van uw monument. Ik heb al bij veel eigenaren aan de keukentafel gezeten. Samen bespraken we uiteenlopende onderwerpen. Ik blijf u ook in de toekomst graag goed bijstaan.

Ik wens u hele fijne feestdagen toe en alvast een goed en gezond 2019.

Martijn Haitink
Monumentencoach gemeente Lochem

Open Monumentendag 2018: Terugblik

Het was een geanimeerde bijeenkomst in het gastvrije Museum STAAL in Almen met iedereen die betrokken was bij de organisatie van de Open Monumentendag 2018. Wethouder Bert Groot Wesseldijk hield een enthousiast openingswoord. Daarin onderstreepte hij onder andere het belang van monumentaal erfgoed voor de gemeente Lochem, de Open Monumentendag en vooral de Open Monumenten Klassendag voor leerlingen van basisscholen.

Vrijdag 7 september 2018: Open Monumenten Klassendag

Vanwege een door het Landelijk Projectbureau Open Monumentendag opgezet lesprogramma voor basisscholen, bezochten groepen 8 van basisscholen uit Almen, Eefde, Harfsen en Lochem Hotel Landgoed Ehzerwold, Boerderij Erve de Boekhorst, de tuinen van Huize Velhorst en Museum STAAL. De leerlingen werden overal enthousiast ontvangen, rondgeleid, geïnformeerd en actief beziggehouden.

Zaterdag 8 september 2018: Open Monumentendag

Mede dankzij het prachtige weer was er volop belangstelling voor de open monumenten in en rond Almen met wandelingen door tuinen van Huize Velhorst, het Koetshuis van de Boekhorst en de Boerderij Erve de Boekhorst. In Lochem bezochten veel mensen de open kerken en met name de Lochemse moskee en Sociëteit De Eendracht. Het Comité Open Monumentendag Lochem dankt nogmaals iedereen die aan het welslagen van deze open monumentendagen 2018 heeft meegewerkt.

Het Comité Open Monumentendag Lochem

Wilt u Erfgoednieuws, binnenkort alleen in digitale vorm, blijven ontvangen? Mail dan naar: monumentencoach@lochem.nl.

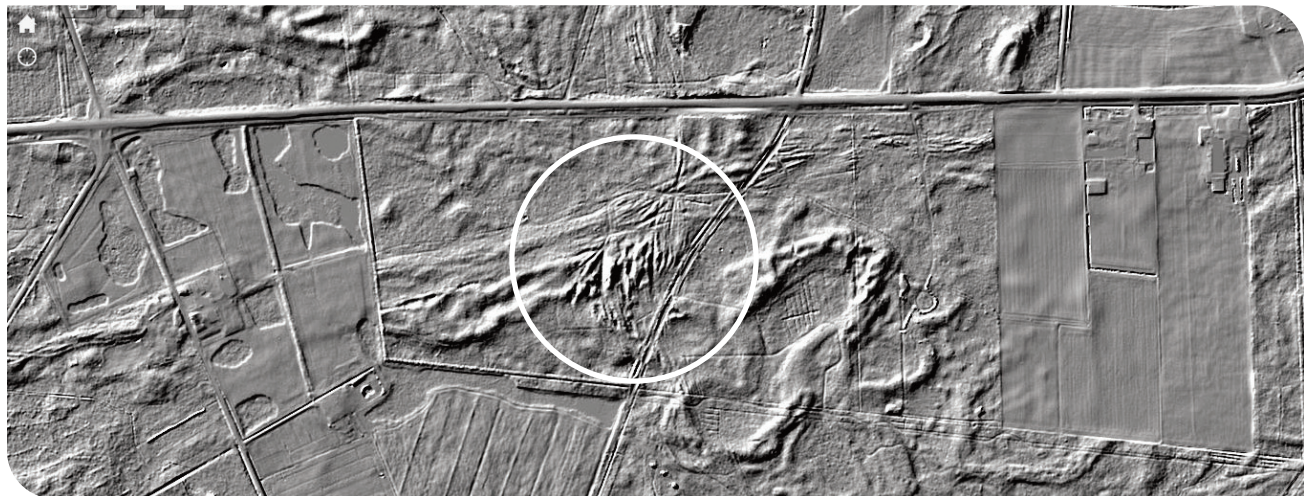
Gemeentelijk monument

Gratis nieuw monumentenschildje

Sommige monumenten in onze gemeente hebben nog geen monumentenschildje of het huidige schildje is verveerd en verkleurd. Daarom biedt de gemeente alle monumenteigenaren een gratis nieuw exemplaar van het landelijke monumentenschildje aan. Voorbijgangers en bezoekers zien hieraan dat uw woning of pand een bijzondere cultuurhistorische waarde heeft. Het formaat van het schildje is 10 x 15 cm. Er is een schildje voor rijksmonumenten en een voor gemeentelijke monumenten.

Als het goed is, heeft u hierover bericht ontvangen. Heeft u hierover geen bericht ontvangen of bent u het schildje vergeten te bestellen, dan kan dit alsnog via www.lochem.nl/monumentenschildje. Wij zien u aanvraag graag tegemoet.

Nieuws van de regioarcheoloog

Bundel met karresporen

Tegenwoordig hoef je als vrijwilliger in de archeologie de deur niet meer uit. De mooiste archeologische ontdekkingen doe je gewoon vanachter je computer.

Zo is er het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Met lasertechnologie is vanuit de lucht 3D hoogte-informatie verzameld. Van elke vierkante meter in Nederland is tot op 5 centimeter nauwkeurig de hoogte op maaiveldniveau bekend. Het AHN toont zo de hoogteverschillen in het huidige landschap, maar legt daarmee ook sporen uit het verleden bloot. Aan de hand van kleine hoogteverschillen kun je in weilanden, oude nederzettingen ontdekken die met het blote oog niet opvallen. Maar ook celtic fields (raatakkers), oude beeklopen, verkavelingssporen uit de middeleeuwen en prehistorische grafheuvels komen door middel van het AHN aan het licht. Meer informatie: www.ahn.nl.

Nederland wordt niet alleen vanuit de lucht gemeten, maar ook gefotografeerd. Wekelijks verschijnen er een nieuwe satellietbeelden die meestal voor de landbouw worden gebruikt. Tijdens de extreem droge zomer van dit jaar werden op de beelden cropmarks zichtbaar. Dit zijn variaties in kleur of groei van vegetatie die een patroon vormen die aanwezigheid van muren, grachten of andere structuren in de grond kunnen aantonen.

Zo werden deze zomer in Lochem verschillende 'ontdekkingen' gedaan. Niet iedere ontdekking hoeft iets archeologisch te zijn. Daarom wordt iedere melding eerst gecontroleerd door oude kaarten en andere bronnen te raadplegen. Soms vindt er daarna nog een onderzoek in het veld plaats. Dat kan door grondboringen of een magnometer. Als de nieuwe ontdekkingen iets opleveren, dan leest u daar binnenkort meer over in deze nieuwsbrief.

De satellietbeelden vindt u op www.satellietdataportal.nl.

Interessante uitgaven

Dat onze omgeving en geschiedenis interessant zijn en intrigeren, blijkt uit de vele boeken die zijn uitgeven over onze gemeente. Graag wijzen wij u op enkele nieuwe interessante boeken:

Gorssel van Agrarische Gemeenschap tot Forensendorp

Op uitnodiging van het bestuur van de Historische Vereniging De Elf Marken in Gorssel begon een werkgroep in 2011 met het schrijven van een boek over het dorp Gorssel. Dit boek, met als titel 'Gorssel van Agrarische Gemeenschap tot Forensendorp', werd op 30 november onder grote belangstelling tijdens een presentatie in de kerk in

Gorssel aangeboden aan loco-burgemeester Henk van Zeijts. Het boek is met talrijke foto's en kaartjes geïllustreerd. Het vertelt de geschiedenis van het dorp en beschrijft de veranderingen die zich hebben voorgedaan, met tal van anekdotes. Het boek is verkrijgbaar bij de plaatselijke boekhandel.

Over Lochem

Deze vijfdelige serie in een fraaie cassette gaat over verschillende onderwerpen uit de Lochemse geschiedenis. De eerste twee delen gaan over de geschiedenis van Lochem, van de oertijd tot 1815 en van 1815 tot nu. Deel 3 gaat over de belegeringen die Lochem heeft doorstaan door de bisschop van Münster, de

Spanjaarden en de Staatsen maar ook over de bezetting tijdens de Tweede Wereldoorlog. In deel 4 wordt het grote aantal landgoederen die de gemeente rijk is (geweest) beschreven. Het vijfde en laatste deel gaat over markante en eigenzinnige inwoners. De schrijvers zijn Focko De Zee en Wout Klein. Zij hebben in vijf boeiende delen een compleet beeld gegeven van de geschiedenis van Lochem.

De Cloese – Havezate aan de Berkel

Medio december 2018 verschijnt een rijk geïllustreerde publicatie over kasteel De Cloese bij Lochem. Deze schilderachtige havezate is in de huidige vorm een negentiende-eeuwse scheping van de architect Nicolaas Molenaar. Een gevel-

steen in de achtergevel verradt echter een geschiedenis die tenminste teruggaat tot in de zestiende eeuw. Er woonden families van Gelderse en Friese adel en het goed was lang eigendom van mr. C.J. Sickesz, politicus, landbouwdeskundige en de eerste watergraaf van het Waterschap van de Berkel. Ook diende het kasteel als klooster en als politieschool. Het vertrek van deze school bracht nieuwe perspectieven voor het behoud van de historische havezate. Eddy ter Braak, Wilma Nijenhuis-Ten Arve, John Töpfer en CeesJan Frank gaan in dit boek in op deze en andere vragen en ontfaelen zo de turbulente historie van De Cloese. Dat doen ze aan de hand van eeuwenoude archiefstukken, bijzondere familiegeschiedenissen en historisch onderzoek in de tuinen, het landschap en het kasteel. Het boek, vol uniek beeldmateriaal en prachtige verhalen over een bijzonder Gelders kasteel en zijn plek in de regio, is een uitgave van Uitgeverij Matrijns in Utrecht.

Erfgoedcommissie

In de vorige nieuwsbrief kon u lezen over procedure voor het aanvragen van een vergunning. In deze nieuwsbrief stellen wij u graag voor aan de bouwhistorisch adviseur van de commissie, mevrouw Boukje Overbeek:

Al tijdens mijn opleiding tot bouwkundig ingenieur aan de HTS in Arnhem had historische bouwkunst mijn interesse. Mijn afstudeeropdracht was een herbestemmingsonderzoek voor de monumentale gebouwen van de DRU-ijzergieterij in mijn geboortedorp Ulft. Nadat ik de HTS-opleiding had

afgerond, heb ik de HBO+-opleiding Restauratie & Bouwhistorie gedaan.

Intussen werk ik 17 jaar bij het Gelders Genootschap als adviseur erfgoed. In hoofdzaak voor gemeenten, werk ik aan inventarisaties en waardenstellingen van gebouwen en gebieden, bouwhistorisch onderzoek, bouwhistorische begeleiding van restauraties en het opstellen van cultuurhistorisch beleid. Daarnaast help ik particulieren en overheden bij vraagstukken op het gebied van herbestemming en verduurzaming van erfgoed. Verder heb ik, namens het Gelders Genootschap, zitting in verschillende commissies ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorische adviescommissies, ook in Lochem. Ik ben lid van de Lochemse erfgoedcommissie en van daaruit ben ik gemandateerd om samen met de stadsbouwmeester van de gemeente Lochem, Hans Pietersma, te adviseren over bouwplannen aan monumenten. Op de donderdagochtend in de

even weken ben ik in het gemeentehuis om plannen te bekijken en te bespreken. We gaan graag in een vroeg stadium met u in overleg, wanneer u plannen heeft met uw monument. Wanneer u een afspraak met de stadsbouwmeester en mij wilt maken kunt u hierover contact opnemen met de afdeling Publiekscontacten, team omgeving.

Uw restauratieproject in de schijnwerpers?

Zoals u in de vorige edities van de nieuwsbrief heeft kunnen lezen, hebben wij de restauratie van Groeneweg in Gorssel gevolgd. Nu dit project is afgerond, zijn wij op zoek naar een nieuw project voor onze nieuwsbrief. Bent u van om plan binnenkort te beginnen met een restauratie, verbouwing of verduurzaming van uw monument en wilt u deze ervaring delen? Neem dan contact op met de monumentencoach via monumentencoach@lochem.nl. Wij volgen u graag!